

**Tämä on alkuperäisen artikkelin
rinnakkaistallenne.**

**This is an electronic reprint of
the original article.**

Matkanteko on tärkeä osa päämäärää

Marika Hautala, TKI-kehittäjä, Centria-ammattikorkeakoulu

Urapolkuja on yhtä monta erilaista kuin ihmistäkin. Toisille on heti peruskoulun jälkeen selvää, minne suunnata ja opintojen tie etenee virtaviivaisesti. Toiset meistä taas joutuvat hakemaan paikkaansa pidempään. Tulemme myös urapoluillemme erilaisista lähtökohdista.

Mikään kulku polulla ei kuitenkaan ole harha-askel, tai mitkään kokemukset eri aloilta turhia, sillä niillä on myös mieltämme rikastava vaikutus. Urapolun kulkemisen rinnalla olisi myös tärkeää ehtiä kasvaa ihmisenä, mikä tekee meistä myös parempia työyhteisön jäseniä.

Oma kokemukseni on, että jokaisesta otetusta askeleesta ja sivupolusta tulee lopulta osa kokonaisuutta. Useimmissa työtehtävissä tarvitsee hyvinkin monipuolista osaamista. Palapelin palaset tuntuvat lokahtelevan aina lopulta kohdilleen, kun vaan lähdemme innokkaasti mukaan, pyrimme tekemään parhaamme, emmekä haasteiden edessä luovuta.

Valmistuttuani lukiosta minulle ei ollut ollenkaan selvää, mihin ryhtyisin. Unelmoin piirtämisharrastukseni myötä taiteen tekemisestä, mutta ilmoittaessani kotona halustani lähteä opiskelemaan taidelinjalle, en saanutkaan vastakaikua. Aikuisena olen ymmärtänyt, että vanhemmat yrittivät vain suojella liian haasteellisilta valinnoilta. Myöhemmin nuoruuden haaveeni kuitenkin pienimuotoisesti toteutui.

Päätin mennä lukion jälkeen töihin, sillä en halunnut hukata aikaa. Päädyin työmarkkinatuettuna harjoittelijana kukkakauppaan, joka hoiti pienellä paikkakunnalla myös hautaustoimiston, matkatoimiston ja luontaistuotekaupan virkaa. Kohtalaisen lyhyen harjoittelujakson jälkeen yrittäjä teki minulle jälkeenpäin ajateltuna suuren palveluksen ja suurin piirtein työnsi ujon tytön myyntitiskille asiakkaita palvelemaan. Asetelmien tekeminen asiakkaan silmien edessä, ja myöhemmin myös surevien omaisten kohtaaminen, karaisivat parikymppistä tehokkaasti tulevien haasteiden kohtaamiseen. Monipuolinen kokemus auttoi lisäksi myöhemmin työllistymään samojen alojen työtehtäviin opiskelupaikkakunnilla.

Työn tekemisen ohessa yritin hahmottaa itselleni sopivaa ammattia käymällä ammatinvalinnan psykologilla. Tehtyäni erilaisia testejä luulin niiden selkeyttävän ammatinvalintaani, mutta toisin kävi. Sain vain tulokseksi sivun verran muka itselleni sopivia ammattivaihtoehtoja aina elokuvaohjaajasta avaruustutkijaan. Oltuani reilun vuoden verran töissä, päätin vain lähteä jotain kohti, sillä en ollut vielä tiedostanut omaa toiveammattiani. Päädyin työkokemuksen kautta opiskelemaan Oulaisten Instituuttiin ja kaupan ala alkoi vähitellen kiinnostaa.

Opiskeluaikana tein työharjoittelun saksalaisen hotellin vastaanotossa, mikä käynnisti innostukseni asua ja työskennellä ulkomailla. Siirryttyäni jatkamaan markkinoinnin opintoja kaupan ja hallinnon linjalle Oulun ammattikorkeakouluun, asuin opintojen aikana ulkomailla yhteensä kaksi vuotta töitä tehden ja opiskellen.

Vaikka opinnot pitkittyivätkin ja taakse jäi osa-aikatyön kautta tarjoutunut markkinointivastaavan tehtävä, irtiotto oli kohdallani tarpeellinen. Opin samalla karsimaan itselleni epäsoivia uravaihtoehtoja.

Ennen valmistumistani kaupan alalle, minulle oli selkeytynyt, että haluan jatkaa opintojani luovalla alalla. Kiinnostustani kuvasi hyvin myös opinnäytetyön aihe, mikä valikoitui sekin markkinointiviestintäsuunnitelman tekemiseksi modernin taiteen museolle. Kaupan alan opinnoista ja työkokemuksesta tuli kuitenkin myöhemmin yksi palapelini palasista työelämään.

Ennakkotehtävien tekeminen ja kahden päivän pääsykokeet tuottivat tulosta ja pääsin opiskelemaan muotoilua Wetterhoffin opinahjoon Hämeen ammattikorkeakoulussa. Opintoni kohokohtia olivat esimerkiksi omien tuotteiden suunnittelu, valmistaminen ja myyminen ja vaihto-opiskelu Gentin taideteollisessa korkeakoulussa Belgiassa. Miten helppoa omassa nuoruudessa olikaan kauan ennen korona-aikaa suunnata ulkomaille tutustumaan vieraisiin kulttuureihin. Erityisesti nuorten mahdollisuuksien kapeneminen poikkeusoloissa huolettaa ja niiden toivoo pian palautuvan ennalleen.

Valmistumiseni alkaessa hämmöittää Wetterhoffilla minua olivat alkaneet kiinnostaa tekniset seikat tuotemuotoilussa. Haaveena olivat myös aina olleet yliopisto-opinnot. Vaikka olin viihtynyt hyvin Hämeenlinnassa ja pääkaupunkiseudulla, halusin palata lähemmäs synnyinseutujani ja hain Lapin yliopistoon opiskelemaan teollista muotoilua. Kuuden vuoden jälkeen pakkasin laukut kohti pohjoista ja opiskelin lopulta taiteen maisteriksi.

Elämä vei lopulta synnyseuduille Pohjois-Pohjanmaalle ja alkoi työnhaku samaan aikaan, kun jatkoin satunnaisia konseptisuunnittelu- ja 3D-mallintamistehtäviä muotoiluprojekteissa. Oli kulunut reilu puoli vuotta työtä hakien, kun eräänä päivänä satuin huomaamaan lehdestä ilmoituksen suunnittelu- ja tuotanto-osaamisen kehittämisen työvoimakoulutuksesta Centriassa. Koin työllistymisen vaikeaksi asuinpaikkakunnaltani käsin ja päätin lähteä jälleen opiskelemaan siinä toivossa, että reitti avaisi työllistymisen mahdollisuuksia. Suoritin opintoihini liittyvät harjoittelut kiitettävästi ja työllistyinkin lopulta kuukaudeksi Centriaan palkallisena harjoittelijana. Töitä ei kuitenkaan ollut tarjota sillä hetkellä enempää ja palasin tekemään satunnaisia töitä kaupan alalle ja 3D-mallinnustehtäviin.

Useamman kuukauden päästä sain puhelun nykyiseltä kollegalta, joka kehotti ottamaan osaa työnhakuun koskien projektityöntekijän paikkaa Centriassa. Työllistyin lopulta palvelumuotoiluprojektiin ja tein samalla kirjallista ja visuaalista viestintää Centrian TKI-toiminnan hankkeissa. Kiitollisuuden tunne kokopäivätyön löytymisestä oli luonnollisesti suuri.

Olen nyt tehnyt kolme vuotta töitä Centriassa ja työnkuvani on pikkuhiljaa laajentunut. Mitkään opinnoista eivät olleet turhia, vaan soveltan nykyisessä työssäni teollisen muotoilun, tuotanto-osaamisen, markkinoinnin ja palvelumuotoilun tietämystä erilaisissa kehittämissä. Nyt olen työssä, jossa on suotavaa kiinnostua koko ajan uusista aiheista ja aikoinaan ammatinvalinnan psykologilla tehtyjen testien tulokset tuntuvat hiukan loogisemmilta.

Maailma ehti etsikköaikanaan muuttua, eikä enää ajatella, että tarvitaan vain tietyille alalle erikoistuneita asiantuntijoita. Ammattilaisten urapolut ovatkin tänä päivänä usein hyvin erilaisia kaksoistutkintoihin sekä monipuolisine työurineen, ja työllistymisen jälkeenkin olemme jatkuvan oppimisen tiellä. Työelämä tarvitsee runsaasti myös moniottelijoita. Niitäkin, joiden etsikköaika on ollut pitkä, mutta kerryttänyt samalla monenlaista osaamista. My Way 2 -hankkeessa valmennetaan myös oman osaamisen tunnistamiseen ja arvostamaan kaikkea matkan varrella opittua.

Marika Hautala, TKI-kehittäjä

Centria-ammattikorkeakoulu

etunimi.sukunimi@centria.fi